

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Ellenzéki illetan.

Arad, október 28.

Le vagyunk kötelezve egyik ellenzéki lap társunknak, hogy a választási küzdelmek vad rohanatába az igazi, hamisítatlan humornak szelidítő hatását vegyítette az által, hogy a lap élét egy nemzeti párti illettanárnak engedte át, aki keneteljes szelidséggel arról turbékol, hogy mi illik, mi szabad? és ezt ugyanazon számban teszi, melyben egy leírhatatlan jelenetről szóló olyan tudósítást közöl a világosi programbeszéd alkalmából, melyből egyetlen egy árva szó sem igaz, és amely körülményről százan, meg százan, mind azok, kik jelen voltak, tudják, hogy egy tendenciózusan kifundált fillentés.

De hát az edény nem rostja még le a tartalom jóságát, és hogy az illettanár ép egy ilyen otromba kortes hazugság keretében praelegal arról, hogy mi illik és mi szabad, az még nem tenné oly komikussá alakját, ha ugyanakkor maga is nagyon illetlenül nem viselné magát. A derék illetmész ugyanis leckét tart a közigazgatási tisztviselőknek és jegyzőknek, hogy a választásoknál miként viseljék magukat; hát ez eddig még illik; de aztán keményen megfenyegeti őket, hogy az esetre, ha másként cselekszenek, útni fog a leszámolás órája, lám, ez már nem illik.

Nagyon emeli a komikumát a dolognak, hogy a nemzeti párti illetmész megengedi, hogy a szabadelvű párthoz tartozó megyei tisztviselő akadálytalanul gyakorolhassa szavazati jogát, de a tisztesség szempontjából tiltakozik az ellen, hogy a kormánypárt mellett érvényesítse befolyását, vagyis a mint magát illetmáni nyelven kifejezi, kormánypárti kortessé csapjon föl és a kerületekben izgasson, lázítson. Ez a tiltakozás már jobban illett volna annak a függetlenségi jelöltnek a szájába, a ki ellenében az illettanárt, vagy mondjuk a pártját a megyei tisztviselők befolyása is segítette volt Pécskán a győzelemre. De a nemzeti párti illetmésznek nem illik tiltakozni a megyei tisztviselők föltelezett kormánypárti korteskedése ellen akkor, mikor támogatásukat még nem oly régen hálás szívvvel igénybe vette a maga pártja részére. Lám ez már neki nem illik.

Ertjük mi azt, hogy a nemzeti pártiak illettanára az ő irányára nézve még nem forrt ki, még nem állapodott meg egészen. Más-más vidékeken, más-más választókkal szemben más a nemzeti párti illettan is. Egy helyütt a néppárti, más helyütt az agrárius, meg más helyütt a függetlenségi illettant alkalmazzák a nemzeti párti mesterek, de hogy ugyanazon megyében ugyanaz az illettanár egyszer ezt az elvet alkalmazza, másszor meg annak éppen az ellenkezőjét, ez már nem szabad, de nem is illik.

Egyáltalában az osztó igazság és méltányosság elve úgy látszik még nem nyert polgárjogot a nemzeti párti illettanban. A Nemzeti Ujság mai száma például nem találja illendőnek, hogy Kossuth Ferencz a tapolczai ellenjelölés miatti elkeseredésben apjára hivatkozott és ugyanakkor or-

szágos sérelmet látnak benne s el vannak keseredve, a miért Jászberényben a p o n y i n a k állít a kormánypárt ellenjelöltet. Hát miért nem tesz ő is úgy mint Kossuth?

De nem vesszük tulságos szigorúan a nemzeti párti illettan elveinek ellenmondásait, mikor a függetlenségiiek sem állnak ebben a dologban szilárdabb alapon. Így nálunk Barabás saját névaláírásával bizonyította, hogy Hieronymiek nem illik Aradon fellépnie jelöltül, mert nem ide való; ő maga azonban Gyomán igen is föllép és megválasztatja magát, pedig ő sem oda való. — Valjon mit mondana Barabás, ha a gyomaiaiak elébe tartaná az ő illettanát és azt mondanák neki: »Menjen maga Aradra, mert maga oda való.«

Hát hiszen büszkék is vagyunk mi a mi derek földinkre és keblünkre öleljük valahányszor h a z a j o, de az illettanából nem kérünk.

Választási mozgalmak.

Az aradvárosi szabadelvű párt pártirodája a Mador szálloda első emeletén, a 7. és 8-as számú szobákban van, a hol esti fél 6 órától kezdve minden nap található a párt vezetősége.

Választási határnapok:

Október 28. Arad, Pócska, Jászahely, M-Badna, Kiszénő, Világos, Borosjenő, Új-Szent-Anna, Szerecs, Temesvár, Orozsfalva, Budapest, Pestvármegye, Győr város, Győrmegeye, Temesmegye, Tolnámegye, Komárom, Komárommegye, Vas megye, Bácsvármegye, Debreczen, Pozsony város, Pápa, Baranyamegye, Somogy megye, Nyiregyháza, Nagyváros, Hevesvármegye, Szamosújvár, Torontál-Armegye, Pécs, Reppováros, Hódmező-Vásár, Horvát, Csanádmegye.

Október 29. Veszprémmegye, Eger, Szatmármegye, Kassa, Szabadka, Nyiregyháza.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A nagyasszony beteg.

Írta: Gaal Mózes.

Valami nagy-nagy dolognak kellett történnie, hogy hirtelen egy megváltozott a békeséges, vidám falusi kocsmá és környéke, megváltozott az emberek arca, meg az egész falu.

Az ivó üres, kűn a kövön lehorgasztott fejjel ül két oláh paraszt. Most jöttek a boi-ozai aranybányától, két dezi pálinkán osztoznak, még csak az üveget sem csapják a köhöz. A réczéket vigyázó kotló oda lépett a küszöbre, megijed a nagy csöndességtől, visszatér, hívogatja hajlongó, dőlőgöző réczécsibéit:

— Jertek... Jertek! Innen minket úgy is elzavarnak.

A vén Mariocza, ez a két és félmázsás osztrákban járó, öreg hási butor, most az egyszerű lehnza patkós oszmaóriásait, melyekkel akkorákat osap az elkopott padlóra, mintha ágyut sütögetne el, mezitláb jár, sőt a boldogtalan még mezitláb is az ujjaira lép, hogy a talpával zajt ne csapjon. Az ácsoknak még a tornácson kellene deszkákat gyalulniok és felszerelniök, de hazamentek... majd holnap majd a mikor lehet...

A kocsmá előtt három oláh asszony összedugja a fejét.

— Haj... haj! Be áldott egy jó lélek is a domnya!

— Anyánk ő, az tizenhét év óta, hogy a megboldogult-öreg ural ide költözött...

— Harom gyermekemet keresztelte meg, mindeniknek egy-egy aranypénzt adott... seylemkendőt Déváról, ozifra szoknyát Pozsonyból, mikor a tanár össze látogatására ment... Istenem, segisid meg a domnyát!...

— Eljön a nagyszakallu pápa, oda ül a nagyasszony ágyához, biztosítja őt, hogy bízzék a jó istenben, hiszen mindíg olyan jámbor, igaz lélek volt...

A pápa jól tud magyarul, nagyasszony-nal tizenhét év óta csak magyarul beszél és olyan békeségesen megtérnek ebben az oláh faluban.

A nagyasszony beteg!... Nem halad el senki a kocsmá előtt, hogy meg ne kérdezzék:

— Mi a baja a domnyának?

— Nagy baja van... igen nagy. A domnyának a szive fájt, emberek, ogyügyü falusi oláh parasztok ti, vajjon megértitek-e hogy mit jelent az, hogy a domnyának a szive fájt?

Hát uram istenem, fájhat-e olyan jó, áldott szív, mint a nagyasszonyé? Megengedi-e az isten, a ki jóságos és igazságos?

Emlékeztek mind, hogy ez a szív mennyi csodás melegséget árasztott reátok tizenhét év alatt... En tudom, én elmondom,

Mikor ide jött az öreg emberrel, kinek ő ezen a világon mindene volt: apja, anyja, felesége, őrző anyyala; nem tudtátok, hogy a rozszant zaindelytető alá egy szent, egy szárnyatlan földi angyal költözött be inségesek gyamolítására, megszorodott szívűek vigasztalására.

Hamar megismertették a jó székely asszonyt, hamar megszerették, láttam. Mikor tombolt bennetek a pálinka ördöge és bicskával, kövel, szeges bottal rohantatok, éss nélkül egymásra: a domnya közétek jött, megvert a szelid szemével, megjobbitott engedtelő, édes szavával...

Akkor ti kijózanodtatok, a kezét megcsókoltatok és nem folyt vér a kocsmá padlóján.

Egyiknek a bányában a két keze fejét összezúzta a felrobbanó dynamit, a másiknak a kajneli kocsmában husz helyt beleszúrták a testébe a bicskát haragtartó oszimborázi: a harmadiknak összeverték a fejét; a negyediknek a feleségét gonosz betegség szállotta meg... és vajjon ki tudná szerbe-számba venni azt a sok szerencsétlenséget, hol a domnya áldott szive részvétől meg nem dobbant volna... A huslevesek, a jobb falatok, a dugva adott forintok, a meleg kendők, a darab kalácsok... mind, de mind tőle teltek ki.

Csak oda küldte, aztán tudni sem akart a halálkódásról...

Utszéli, targonczával ide oda kóborló mun-

Október 30. Szabolcsvármegye, Gömörmegye.
Október 31. Nagyberek, Békésmegye, Fiume.
November 4. Szarvas város.

Takácsy Sándor és a kvóta.

— A világi programbeszéd. —

A mi két ellenzéki lapársunk alaposan feltűt tagnap valami bomlott kedvű tudósítónak. Takácsy Sándor világi programbeszédéről szólván est írják mind a ketten szörül- szóra rokon érseimre valló egyértelműséggel:

„A kormánypárt jelöltje mindazáltal meg- keste a programbeszédét, a mely a B á n f f y- reozipe legszigorubb betartásával készült. Közjo- gi kérdésekben sárga-fekete, egyébként pedig színtelen. Már éppen be akarta fejteni a beszé- det Takácsy Sándor, mikor a hallgatóság köréből felszólt valaki:

— Hát a kvóta mit csinál?

A képviselőjelöltet a kérdés egy csöppet sem lepte meg, amennyiben rögtön válaszolt is rá. Maga részéről a kvóta emelésében semmine- mű sérelmet nem lát s mivel hogy azt a kor- mány proponálja, ő nagyon természetesen meg- szavazza azt.

Leírhatatlan jelenet következett e szavak után. A választók többszörösen abaszogoltak s tiltakozásuknak adtak kifejezést a jelöltnek a kvóta-kérdésben tett nyilatkozatait illetőleg. — Sokan letépték a kalapjuk mellől a piros tollat s a földre tiporták azt, míg mások a Takácsy sászlókat törték össze és szakították szét, kijelentették, hogy kormánypártira nem szavaznak.

Hát ezeket a dolgokat csakugyan nehéz feladat komolyan oszafolni. Akik ott voltak a világi program-adásnál velünk együtt, azok tanúságot tehetnek róla, hogy ellenzéki lapársaink e közleménye az első betűtől az utolsóig minden alapot nélkülöző s a legoszé- szatosabb valótlanság. Takácsy dr. egyet- len szóval sem mondta sem Világosan, sem másutt, hogy a kvóta emelését megszavazza.

Valótlanúság az is, hogy a választók a kvóta iránt csak egy szóval is kérdést intéz- tek vagy a tollaikat letépték volna kalapjuk mellől, vagy éppen sászlókat törték volna össze, mert a programbeszéd alatt mindvégig a legjobb rend és a legteljesebb egyetértés uralkodott.

Az igazságnak őszintes megismerése az is, hogy a kedden délután tartott program- beszéd alkalmával egyetlen román pap vagy tanító sem lett volna jelen, mert hiszen Pa- skucz Márk gör. katolikus román esperes beszédet is tartott a választókhöz. Lapunk je- len volt tudósítója Paskucz Márkon kívül még három-négy román papot látott

ott, kik több számra menő román választó élén jelelték meg.

Ellenzéki lapársainkról felteszszük, hogy jóhiszeműleg adtak helyet lapukban annak a hazug közleménynek, de tudósítójuk csakugyan megérdemelné, hogy széttörjenek néhány Ta- kácsy-sászlót a — hátán.

Községi bíró, mint főkortes.

— Saját tudósítónktól. —

A s z e n t a n n a i kerületben Petk o- v i t s István szabadelvű párti jelölt most végzi környját, egyre szaporitván híveinek máris ha- talmas táborát. Tegnapelőtt délután Fakert, Zimánd-Ujfalu, Zimándköz és Szentleányfalva községekben tartott programbeszédét, min- denütt nagy lelkesedést keltve.

Különösen nagy volt a lelkesedés Szent- leányfalván, hol a község, közel 80 választója, a községi bíró: P i k ó Mihály kivételével, mind Petkovits zászlója alá állott. Egyedül a községi bíró az, ki nemcsak lelkes ellenzéki, mert hiszen est senki sem veszi tőle rossz né- ven, de emellett egy valósággal neki vadult W i t t m a n n-kortes, aki hivatalos hatalmá- val visszaélve, fenyegetésekkel igyekszik meg- tántoritani Petkovits híveit s már napok óta oly magaviseletet tanusít a faluban, hogy a nép körében általános a felháborodás.

Ajánljuk a kortesbíróat felettes hatóságai figyelmébe.

Zselénszki gróf és kortese.

— Saját tudósítónktól. —

Másokról írják lapunknak: Vig napja volt e hó 20-án az idevaló néhány száz nem-zeti párti embernek. Körükbe érkezett Z s e- l é n s z k i Róbert gróf, hogy programbeszéd- et mondjon s hálás köszönete jeléül, hogy őt meghallgatni szivesek, csapra ütessen egy kishordó sört, a mi untig elég volt az egész mászki nemzeti pártnak, olyan kevesen voltak hozzá.

A képviselőjelölt programbeszédét ló- háton ülő suhanog-gyerekek, pár száz választó és négy hintót betöltő korteshad hallgatta iszonyatos unalom között. A gróf fáradtságra valló rövidséggel színtelen beszédet tartott, melynek végén a kortesek éljensége ráta fel szelid álmából az elszenderült publikumot.

A főkortes W i t t m a n n János volt, a ki ismert elokvenciájával szintén szót emelt, hogy legalább ő mondjon valamit a jelölt ér- dekében. Ostorozta a kormányt, őt okolván a miatt, mert a buzának nincsen 10—12 forintos

ára s mert Németország elzárta vésses serté- seink elől határait. Osodálatos, hogy e tüzes szónok sertésekről szólva bakot lött, büntül ró- ván fel a kormánynak, hogy a szerbiai serté- sek mérsékelt számú behozatalát engedélyezte, hisz neki mint eleki származású embernek, tudnia kell, hogy akkora hiány van sertések- ben, hogy magános emberek sem talál- nak hási szükségletük fedezésére hizlalandó anya- got és hogy a sertéseknek az ára olyan, a minő kedvező már évek hosszú sora óta nem volt. De persze, ha már kortesszónoknak fel- csapott, hát mondania is kellett valamit és mondott is beszédje vége felé olyat, a mi hallgatósága tudatlan réssének aligha jobban nem tetszett, mint neki magának; én legalább úgy láttam, mintha szavaira elpirult volna, — vagy talán est is csak a beszéd heve okosta? — midőn kijelentette, hogy a kormánypárti képviselők egy része h u n c s u t o k b ó l á l l, kik csak azért választatják meg magukat, hogy e réven magas álláshoz jussanak. Pedig hát ő is gasda s megfejtkezik arról, hogy a ki konkolyt vet, gazt arat.

A gróf indulása előtt korteskisérétének egy tagja, valami báró X., egy ismeretlen nagyság, tartott a hallgatóság egy tagjának előadást a választás vezetésének tisztességéről kijelentvén, hogy ő nyitrai választást nem tűr, — a mi mosoly közt helyben hagyatott.

Egy lippai kortest ott felejtettek s ez most az áldomásozó szavazó és nem szavazó polgároknál könyörög, hogy szállítsák h a s a.

A pécskal korteskedés.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az „Aradi Közlöny“ tegnapi szá- mában az van megírva, hogyan korteskedik a P l e s s - p á r t P é c s k á n, hogyan etet-itat, mily undok, „pienkos“ módon veszteget stb. Nem vagyok rá kompetens, hogy érdemleg kifogásolhassam az ilyen tudósítások tenorját, de talán mégis szabad azon nézetemnek kife- jezést adnom, hogy a választási sérelmekben való utasítást és a jelöltek személyének le- rángatását bizsuk az ellenzéki organumokra. Hiszen az ellenzéki jelöltek is csak ismerő- seink, barátaink, akikkel egy hét letelte után ismét egy egész életen át egy vidéki város szük keretében meg kell férnünk, meg kell élnünk. Ugyan jól venné ki magát, ha a „Köz- löny“ is mindennap úgy lehusná P é t e r f f y Antalt, V á s á r h e l y i Lászlót, V e n k-

kás családok meztelen testét ő ruházta fel; ősi hideg napokon az éhező, siró gyermekek- nek tejet forral, hófehér kenyeret szel mellé: — Egyetek ártatlan gyermekek a Jézus Krisztus nevében! . . .

Rólatok, jámbor oláh atyámfiai, azt mond- ják hogy nagyon együgyűek, haragtartók vagytok, s ime ti mégis megértettétek a dom- nya jó szívet, valami osodálatos tiszteltül ki az arozotokra, ha az ő sápadt arosát, vézna, beteg testét látjátok. Olyanforma kifejezés, mintha a templomban a szűs Mária képét néz- nétek, kiről a pápa olyan sokat tud beszélni és mind jót beszéi.

Hogy is fájhat ilyen jó szív?

Látjátok, vannak erőse, hatalmas emberek, kövér husu, piros]ábrázatu uri asszonyok, a kik soha koldusnak egy-egy tányér levest, nagy karéj kenyeret és jó szót nem adtak is- ten nevében: s milyen egészségesek, de nem fáj a szívük, milyen vidáman tudnak nevetni, örülni az életnek? Miért hogy a nagyaszon- ynak fáj a szíve? . . .

Az öreg ember boldogságát az egész kör- nyék ismeri. Mikor eszelött két esztendővel, új év másodnapján nyolcvannégy éves korában szépen elszenderedett, hogy a más világon eb- redjen fel, mindenki azt mondta:

— Ha milliói lettek volna az öreg korcs- márosnak, úgy sem irigyelhetők volna . . . Hiszen tizenhét esztendő alatt ő a földön is már a menyországban élt.

És igazuk volt azoknak, a kik est mon- dották.

De hát a nagyaszonny?

Ó, hogy dolgozott ez az asszony, hogy tudott dolgozni — másokért.

Hallgassátok csak, hogy megítélhessétek igaz érdeme szerint.

Ezer gond szakadt rá, s ő azt nem osz- totta meg senkivel, mindent maga végzett, mindent másért tett; éjnek éjszakán sütötte a komlós kenyeret, hófehér kalácsot, hogy reg- geli kávéját evvel kölhessen el az öreg ember, az ő gyámoltalan fia; hordókat töltött meg borral, pálinkával egymaga ugyancsak éjjel, mert nappal egész más dolga akadt; osikorgó tél idején elment Dévára ökörszekéren, hogy a boltba, kocsmába egyet-mást hozzon, s meg- tagadott magától egy tányér meleg levest, csak hamarabb lehessen otthon vacsorát főzni — az öregnek; áldott jó szívével kibékeltette a haragos rokonokat; a szeretet szelid apos- tala volt ott, hol a rosszakarat, galád irigység egymásra uszította a rokonokat, testvéreket.

S a miképpen az Ur Jézus Krisztus ta- nitotta:

— Visszadobá kenyérrel azt, a ki őt kö- vel meghajlítta.

Téli hideg, nyári hőség, pinose nedves, penészes levegője, örök munka, soha pihenés — ime ezek tették beteggé a nagyaszonny jószágos szívet . . .

Ástán csak kezdett fájni . . . fájni.

Meg-magsajgult, meg-megnyilalt, mintha mondotta volna:

— Sok lesz nekem, sok a jószág . . . Hiszen mind darabonkint tépsz ki és kiosztogatsz má- soknak, azt hiszed, marad még elég neked, te véghetetlen könnyelmű — jó asszony. Vi- gyázz! Vigyázz! . . . Miért titkolod el, hogy fájok én neked? . . . Fáj nekem, ha fölkelez hajnali órában, s megkerded a testsorvasztó munkát; fáj nekem, ha gondokon tépelődöl; fáj nekem, ha temetésre kondulnak meg a falu h rangjai, a szemedből megárad a fájdalom kútjeje: a könnypatak; fáj nekem minden mos- dulatod.

A szív meg-magsajdul, belemarkol acsél kezével a névtelen, kimondhatatlan fájdalom és te, türelmes angyal, el nem árulod egyet- len zokszóval sem . . . titkolod azok elől, a kiket szeretsz, a kikért feláldoztad tested min- den erejét, elvesztegetted életed minden szép álmát, az éjnek békeséget hozó és erőt meg- újító nyugodalmat . . . miglen összerokad az a kertben, a hideg földön, kiveri homlokodat a halálos verejték . . .

Ha ott találnak meg azok, a kik éretted aggódnak: remegő ajkkal, lázasan is azt sut- togod:

— Hagyjátok csak, hagyjátok . . . marja a szívemet valami, de elmúlik mindjárt, csak ti ne sirjatok, mert Isten megsegíti az árvákat . . . Gondoskodom én rólatok . . .

he im grófot, mint ahogy napról-napra lehuzza a szívbéli újság Hieronymit és annak választóit. Nem gondolja T. Szerkesztő ur, hogy amitnem veszünk rossz néven Barabás Bélának, Szilvássy Lászlónak, Tisztinek az nem illik az „Aradi Közlöny”-nek.

De hát ezt, mint említém, szerény észrevételképem akartam csak fölhozni. Am ha a Tek. Szerkesztő ur a nézetemet nem is osztja, minden esetre nagyon kérem, hogy becses lapjában olyan vádaskodásoknak tért ne engedjen, melyek minden alap nélkül közérdekű intézményeket is bele vonnak a gyanúsítások körébe. Így a fent érintett cikkben a Pless féle választók állítólag az Aradi Polgári Takarékpénztárból kapnak kölcsönt, illetőleg az olyanok kik ez intézetnek tartoznak, hitelök felmondásával fenyegettetnek, ha Pless-re nem szavaznak. Ezzel az eljárással kérem egy jóhírű pénzintézet, melynek igazgatósága felelősségében, felügyelő bizottsága pedig ez idő szerint teljes számban a szabadelvű párt-hoz tartozik, mint Pilátus a krédóba, egész ártatlanul abba a hirbe kevertetik, mintha hitelügyleteit a feleknek politikai pártállása s nem vagyoni viszonyaihoz mérten intézi, holott tudvalevő, hogy épen ezeken intézi, mely korrek és rigorózus a hitelügyek kielégítésében.

Egy szabadelvű párti választó.

Közöltük szó szerint a fenti levelet. Csak azt az egyet jegyezzük meg rá, hogy tessék jól elolvasni a kérdéses cikket: mi nem azt mondtuk ott, hogy a polgári takarékpénztárból kapnak a Pless választói kölcsönt, ha rá szavaznak. Hanem azt, hogy a kortések fenyegetik a választókat azzal, hogy felmondják nekik a kölcsönt és nem kapnak a takarékpénztárból pénzt, ha nem tartanak Plessel. Ami a pécsei tudósítás hangját illeti, elvben mi is megjelöljük a levélnek erre vonatkozó megjegyzését, csak hogy nagyon bajos ám keztyűs kézzel állani az olyan támadók elé, a kik a saját pártjukbeli jelölt érdekében doronggal dolgoznak. O' est la guerre! A jövőben is, ha az ellenfelek visszaéléseiről hiteles tudomást nyerünk, csak úgy megírjuk azokat is, mint a hogy a pécseiket megírjuk.

A szerk.

A nagylaki kerület.

— Saját tudósítónktól. —

A külsőben lévő képviselő választására a nagylaki választó kerületben is megindultak a mozgalmak és ma már nagyobb hullámokat vernek. Két hatalmas párt és két tiszteltreméltó ellenjelölt állván szemben, nagyon

Aztán bevisszük gondosan az ágyba és gyászt ölt a kocsmá...

Ugy sir mindenki, ha a kis benyilóból kilép.

— A nagyszony beteg.

Egyik házikóból a másikba elviszik a járókelőt a hirtelenségen a kocsmá bucsujáró helye együgyű falusiaknak.

Ha megkondul szombat este az ünnepet hirdető harang, igen sok házikóban csendesen fohászoknak:

— Istenem, add vissza a domnya egészségét!

Az isten jó és igazságos, nem lehet, hogy meg ne hallgassa a falu imádságát.

Ha valami nagy-nagy ur nehéz betegen fekszik palotájában, arról tud az egész világ, arról beszél az egész világ, talán csak ez a kis falucska nem tud róla semmit; ha valami nagy-nagy ur meghal, a temetését látványosságként megbámulja a félország, talán csak ez a kis falu nem tud róla semmit — a nagy urakat elfelejtik, ha meggyógyultak vagy meghaltak: ha pedig a domnyát újra meglátják majd sűrögni-forogni az ő szelíd arczával, vézna testével: ez a kis világ őrült, a falu úgy fog örülni...

A szeretet elhintett magva mindig kisarjad. Jónak lenni olyan könnyű annak, a ki jónak született.

természetes, hogy mindegyik párt a maga jelöltje érdekében minden lehetőt elkövet a győzelem elérésére. A külsőség csak az, hogy míg a szabadelvű párt tisztán elvi és meggyőződésen alapuló harcot vív és jelöltje a szabadelvű párt és annak kebeléből alakított kormány kétségbevonhatlan fenyes sikereire hivatkozva, a szabadelvűség eszméivel mindinkább nagyobb tért hódít, addig a függetlenségi párt vérmes de megsemitthető igényekkel igyekszik a választókat megnyerni és a bukás előérzetében nem riad vissza a személyeskedés sőt erőszakoskodás terére lépni.

A józanul gondolkodó nép a hangzatos kecsgecségeknek már nem hajlandó hitelt adni, mert meggyőződött arról, hogy az ország minden terén észlelhető fellendülését a szabadelvű párt és a kormány üdvös működésének köszönheti s a jövőre is abba helyezi bizalmát.

Tény az, hogy a kerület volt képviselője és a függetlenségi párt jelöltje: Műtellek Lajos dr. kiváló személyes tulajdonainál fogva tiszteletnek örvend, de az is bizonyos, hogy a szabadelvű párt jelöltje Kristóffy József Csanád megye ékeztollu főjegyzője, hosszas működése alatt a megye és a községek érdekeit mindenkor szívén viselte és az ő nevéhez fűződik a megyében minden nagyobb alkotás.

Jól tudják ezt a nagylaki választó kerület polgárai, azért is tömörültek személye és zászló körül, mert számos helyi érdek kedvező megvalósítását csak az ő fáradhatlan tevékenységétől és odaadó buzgalmtól remélik.

A szabadelvű párt tisztességes fejevarekkel küzd, mégis hivatelt kesés napról-napra szaporodik, a hangulat lelkesedő és maga az ellenpárt is érzi, hogy az október 28-án meg-ejtendő választás alkalmával a szabadelvű pártnak és jelöltjének fenyes győzelme biztosra vehető.

Nagyhalmagy. Ortutay Gyula képviselőjelölt tiszteletére tegnap este nagy lakoma volt a nagy vendéglőben. A választókerület községeiből sokan jöttek be Nagyhalmagyra. A lakoma 500 terítékű volt és igen lelkes hangulatban folyt le. A népszórvó képviselőjelöltet sokszor éltették megasztaló szavakkal. Ortutay megválasztása egészen kétségtelen.

Makóról az alábbiakat írják: Erdekies mozzanata a képviselőválasztásnak, hogy Justh Gyula pártja bár már előre erőszakoskodik, és a leg nagyobb mérvben vesztegette el a költ; nem csak hogy nem szaporodik, de fogy. A nép józanságára vall, hogy földesurak érdekeit s nem hallgat az előtte már oly nagyon és minden oldalról ősmert függetlenségi kortések szavaira. Megtanulta már, hogy az a saját zsebetek érdekében a hátszalnak. Erdekies mozzanat az is, hogy maga a nép egymáshoz intéz kérdést arra nézve, hogy van az ha Justh oly igaz hazafi s valóban a nép érdekeit viseli a szívén, nem bisik abban, hogy a nép elhisi azt, a mit mondani fog, hanem vandorapostolokat hoz magával, hanem tanuknak, kik igazolják az ő mondásait? S hogy van az, hogy gróf Teleky mindenkor csak egyedül jött? Ki bisik tehát a nép értelmiségében, igazságosságában s ki ősmert jobban a magyar ember jellemét? Ki az tehát, ki a népet jobban tiszteli? S érdekes, hogy magok megadják reá a választ, midőn vitaköszöket azadjak fejezük be: „Ejzen gróf Teleky József, városunknak legnagyobb pártfogója, a nép legigazabb barátja!”

Büdeszentmihályon Onody Géza Ungro-párti jelöltnek emberei Kornis Ferencot, a tiszalöki kerület nemzeti párti jelöltjét, és kíséretét nagy ellentűntetéssel fogadták s követ sárral és piszkokkal dobálták meg annyira, hogy Kornis programbeszédét meg sem tarthatta s úgy kellett menekülnie. A nagy esete-patában két gyermeket holtra gázoltak, egy asszonyt pedig súlyosan megsebesítettek. Nyiregyháza a szabadelvű párt kortését, Brestyár János jó módú földmívelőt, a tanyánzászlónyellei a gyonverték.

Hajdu-Szoboszlóról írják, Eötvös Károly jelöltje a Polonyi-pártot tökéletesen megsemmisítette. Miután most már a Polonyis-

ták lelkesedéssel nem bírják — pénzzel vesztegetnek. A józan lakosságon azonban ez nem fog. A Polonyi-párt legokosabb embere, a napokban városi képviselőválasztott takarékpénztári szolga, Szabó Sándor, a kölcsonók fölmondásával ijesztgette a gyöngébb fölfogású embereket. Eötvös fogadására a legnagyobb előkészületeket teszik.

Szalánta. Kossuth Ferenc körútja közben tegnap a szalántai kerület községeiben, Pellérdon, Kövágó-Szöllősen és Egerágban akart Brásai Kálmán érdekében beszélni. Ezek a községek főszékzei a Vajay-pártnak. A bíró házának térséges udvarán nagyban szónokolt Kossuth, mikor egyszerre mintegy harminc jól bepálinkázott paraszt rontott az udvarba, élükön Rothmann Mátyás káplánnal és késeikkel, dorongjaikkal hadonázva, óriási lármá közben a szónok felé tartottak, hogy beszédét megakadályozzák. Hirtelen fellépésükkel és piszkos szidalmakkal annyira inzultáltak a szónokot, hogy abbanhagyta a beszédét és a szössékről le szállott.

A paraszthad azonban még ekkor is folytatta ordítózásait, mire a Kossuth kíséretében levő Olaj Lajos, volt országgyűlési képviselő a rekedten ordító káplánt az udvarból kidobta. A nép nyitott bioskák kálrohant Olajra, akit csak a hirtelen ott termett osendörög mentett meg a fanatizált tömeg boszujától. A osendörög a káplánt, elvezették, Kossuth pedig abbanhagyta beszédét, miután előbb a káplánnak szemébe kiáltotta:

— Nem papas ilyen, hanem valóságos gazember!

Az igazság jelenet után Kossuth kíséretével együtt Szalántára kocsizott, hol nagy lelkesedéssel fogadták Antal Pálnak, a siklósi jelöltnek választói. Sárközy Sándor gyűdi református lelkész üdvözítő szavai után Kossuth beszélt és Antal Pált ajánlotta a választók bizalmába.

Az orosházi kerület 14 községében 8482 választópolgár van, kik közül az abszolút többség gróf Zay részére már is biztosnak látszik, mert Veress pártja is részben a szocialista Bokányi hódította el és mert Veress eddigi elvű 48-as választói még Ocsódn, a kerület 2-ik legnagyobb községében is inkább semlegesek maradnak, semhogy Veressre szavazzanak.

A választások és a néppárt. A „Pol. Corr”-nak egy budapesti tudósítása így szól: A fölmagyarországi megyékből, nevezetesen Nyitra és Trencsén megyéből naponta érkeznek tudósítások, amelyek a néppárt féktelen agitációja folytán ott előidézett siralmas állapotokkal foglalkoznak. Ezen tudósítások azt újságolják, hogy a papi agitátorok csaknem kizárólag a nők és a kiskorú fiatalok között terjednek el, kiket az ott igértetik meg, hogy mindent elkövetnek arra nézve, hogy diadalra jutassák a néppárt ügyét. A káplánok ezt az isgarást rendszeresen ütik, teljes papi díszben vonulnak házról házra. A fanatizmus, főleg a nők közt, nagyon nagyfokú, hogy a szabadelvű választók alig mernek meggyőződésüknek nyílt kifejezést adni. Több helyeségből azt a sürgős kérelmet intésték a hatóságokhoz, hogy erőlyesen intézkedjenek az isgatókkal szemben, kiknek működése komolyan veszélyezteteti a közbiztonságot és a lakosság belbékéjét. A két függetlenségi frakció polemikája közben fölmerült az állítás, hogy a kormány párt támogatja a Kossuth frakciót, sőt azzal titokban kartellé kötött, teljesen alaptalan. Ezt az insinuációt eléggé megosafolja az a tény, hogy több kerületben, nevezetesen Mesőturon, Somlyó-Vásárhelyen, Békés-Csabán, Nagy-Kanissán, Karcson, Bottonyán, a második szegedi és az első debreczeni kerületben, kormány párti jelöltek állanak a Kossuth-frakció jelöltjeivel szemben.

IDŐJÁRÁS.

Légyomás: reggel 7 órakor 761.1 milliméter, délután 2 órakor 761.1 milliméter. Mőmőreök: reggel 7 órakor C° + 11.8, délután 2 órakor C° + 17.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. S., délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

Szerelmesek a pellengéren.

— Egy válópör története. —

Tót-Bánhegyes, október 23.

Egy válópör történetéről beszél nálunk mindenki, mely érdekesebb a legvéresebb választási mozgalomnál is. A válópör előzményei már lejátszódtak, a szegedi törvényszék nemsokára ítéletet fog benne mondani.

Es ime a foglalatja a históriának, mely a szokásos házasságtöréssel kezdődött, de éppen nem a szokásos módon fejeződött be. A férj, a ki a históriában szerepel **Szonka György**, az asszony **Dobiska Mária**, de a rajtuk kívül nevezetes szerepe jut a históriában a falu bírájának és a nagy dobnak.

Igen, a nagy dob, amelynek különben rendes körülmények között Tót-Bánhegyesen csak az volna a hivatalos hivatala, hogy a jámbor lakosoknak tudtul adja, hogy a falu piacsnak a tojás-szedő asidó garasával szedi a tyuktojást.

Amde amíg a nádföldi alatt lakozó bölcsesség a nagy előd nyomdokán haladva salamoni ítéletekkel lepi meg a világot, addig nincs az a dob a világon, amely biztosítva volna az irányban, hogy hivatalos teendőin kívül más munkát is ne végezzon.

Tapasztalta ezt a bánhegyesi falu dobja. Még pedig a következő alkalomból.

Szonka György a házasságának még abban a stádiumában volt, mikor a férj még nagyon boldog és elégedett. Egy szép napon astán észrevette, hogy amikor a korcsmába megy, az italozók összesugnag-bugnak és a szép **Dobiska Mária** egéssége után tudakozódnak. Szeget ütött es a fejében es szemügyre vette a háza tájkát.

Eles elmésségének minden leleményességével kereste a nyomtalan nyomot. Persze, hogy nem akadt rá. Megnyugodva a sorsában, elhatározta, hogy az éleselműséget kimélni fogja. Drága portéka es nem tudni, mikor lesz rá nagy szükség.

S lám, mihelyt lemondott arról, hogy okos lesz, nyomára jött a felesége hűtlenségének, csakugy véletlenségből.

As esetből persze nem hiányzott a sablon. O elment bizonytalan időre. Az asszony bátornak tartotta az alkalmat. A szerető eljött a hívó szóra. Pásztorlása a szokásos programmal. A férj hamarabb jön. Zárt ajtók. Gyanyu. Ebredő főtékenység. Dühroham. A férj betör, a szerető kitör, az asszony összetörik stb. stb.

Szonka György csak addig rakaszkodott a sablonhoz, amíg a feleségét **Zsiák Adám** karjában találta. Innen kezdve csudálatos eredetiséggel látott hozzá a fatális helyzet bonyolalmának megoldásához. Más férj első dolga az, hogy nyélen fog egy nagy bunkós botot es a szabit agyonveri, vagy legalább a házból veri ki. **Szonka György** nem ezt tette. Hanem szépen csöndesen kifordult a szobából, nyugodtan rászarta a szerelmeskedőkre az ajtót es ment a — falu bírájához.

Itt előadta a pauszát. A bíró megvakarta az üstökét es azt mondta, hogy es nagy eset. Astán összehívatta az esküdteket es halálosan komoly tárgyalás után megint csak azt mondta, hogy bis es nagy eset es kesébe vévén nagy botját, ment kíséretével **Szonkákhoz**. A kisbírónak pedig meghagyta: lármázsa fel a falu népét, hogy minden ember, férfi es asszony álljon ki a háza elébe, mert ítélet léssen. Asután pedig jöjjön utána.

Igy történt. A ház elő érve, a bíró megparancsolta a férjnek, hogy nyissa ki a szobát, az első esküdtnak meg, hogy vezesse elébe a bűnösöket.

Amint a szerelmesek szégyenkezve es megtörve előtte állottak, kimondta a szentenciát, amely így hangzott:

Hogy minekutána már negyven es néhány évre, hogy a pellengéren a templom áll eltakarították, ugy hogy a falu most híján van ennek az alkalmas büntető szerszámnak, es az eset szükségessé es kívánatosá teszi, hogy a büntetésnek más módjával sújtsa a bűnösöket. Nagy bünt követett el **Szonka György** es **Zsiák Adám** es mert a bünt együtt követték el, azért a büntetésük is egy legyen.

Es ezzel intett a kisbírónak.

Es egy hatalmas kötéllélesszekötte a szerelmeseket es a ment megindult.

Végig az egész kösségen kísérték a dob szó, hirdetve a gyalasatukat es prédául dova őket a kösmegvetésnek.

Est a büntetést szabta a házasságtörőkre **Tót-Bánhegyes** bölcs bírája.

A házasságok perese ezek után beadták a válókeresetüket, amely mint mondtuk, legközelebb a szegedi törvényszéknel ítélet alá kerül.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 24. —

Enyhe. — Nyugaton csapadék.

HIREK.

Arad, október 24.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gyv. reg.	8.18	Budapestről svv. reg.	6.06
" svv. da.	11.30	" svv. du.	8.55
" tv. da.	3.56	" gyv. este	6.52
" svv. este	9.85	Csabáról (péntek) reg.	7.—
Csabára péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra vv. reg.	5.10	" svv. este	8.47
Tóváros svv. reg.	6.30	Tóváros tv. reg.	6.54
" svv. da.	4.30	" gyv. reg.	8.08
" gyv. este	7.02	" tv. de.	10.50
Seborsinra vv. da.	2.80	" svv. este	8.55
Temesvárra svv. reg.	6.20	Radnáról tv. da.	8.12
" svv. de.	11.25	Temesvárról vv. da.	10.48
" vv. da.	5.—	" svv. du.	8.44
Szegedre svv. reg.	4.45	" svv. este	10.55
" svv. de.	3.46	Szegedről svv. de.	8.45
" vv. da.	4.10	" svv. este	6.42
N.-Halmágyra svv. reg.	6.85	" svv. éjjel	10.25
" vv. de.	11.55	N.-Halmágyról svv. de.	8.08
" svv. da.	4.50	" vv. de.	11.05
M.-Hegyesre vv. da.	2.20	" svv. este	8.34
		M.-Hegyesről vv. da.	12.50

Október 24. Szombat. Róm. kath naptár: Fortunát. — Protestáns naptár: Fortunát. — Izraelita naptár: Sabbat Vajera. — Görög-keleti naptár (október 12.): Propas. — A nap két 6 óra 8 pereskor, nyugaszik 4 óra 56 pereskor. — A hold két 6 óra 8 pereskor, nyugaszik 10 óra 6 pereskor.

Október 24. Piatal tisztviselők táncosestélye (Ipartestületi ház.)

Október 25. Az aradi korosolyású-egyesület évi rendes közgyűlése délelőtt 11 órakor a kaszinóban.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kőcsény-kősvytr nyitva van szerdán es azombatos 2—4 óráig es pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Ellenzéki argumentumok. Ezalatt a cím alatt közöltünk tegnap a helyen egy hirt, melyre a következő nyilatkozatot vettük:

Az „Aradi Közlöny”

Tek. szerkesztőségének

Helyben.

Az „Aradi Közlöny” tegnapi számában megjelent es ugy pártomat mint személyemet illető insinuaiózióra kijelentem, hogy sem a pártnak, sem nekem utozai demonstrációkról tudomásom nincsen, s ha azokat velünk kapcsolatba akarja bárki hozni, ezen eljárás oly rut kortesfogás, amely ellen leghatározottabban tiltakozunk.

Arad 1896. október 23.

Péterffy Antal.

Szószeint adjuk a fenti nyilatkozatot. Utalunk tegnapi sorainkra, melyekben éppen ama meggyőződésünknek adtunk kifejezést, hogy a függetlenségi párt elnöke es jelöltje el fogják itélni azon utozai kihágásokat, melyeket közleményünkben felemlítettünk. Örvendünk, hogy feltevésünkben nem csalatkozunk s hiszük, hogy a fenti nyilatkozatnak meg lesz az az eredménye, hogy ezen sajnálatos utozai demonstrációk elmaradnak.

— A honvédség új ezredese. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király a 8-ik honvédszázadosparancsnokává **Rutich József** budapesti 1. honvéd gyalogezredbeli alezredest nevezte ki. Az új parancsnok a napokban Aradon időzött.

— Aradmegyeiek a kiállításon. Csütörtökön este utazott fel az aradmegyeiek második csoportja az országos kiállítás megtekintésére. A jelentkezők száma — ugy látszik a választási mozgalom következtében megcsappant egy kissé. Így is voltak azonban százhatvanégyen, nagyobbára földművesek s legtöbbje a románok közül való. A felrándulók csoportját, mely — mint értesülünk — a tegnapi napot már a kiállítás területén töltötte — **Mattuska László** gróf petrisi helyettes anyakönyvvezető vezeti.

— Kitüntetett aradi kiállítók. A baromfi kiállítás zsürije tegnap tette közé a kitüntetettek névsorát. E szerint **Atzél Péter** volt aradi országgyűlési képviselő az általa kiállított fehér kochin-fajokért kiállítási érmet kapott. Azonfelül kapott még három kiállítási érmet olasz tyukokért es minorkáért. Emdeni ludakért **Fábián Lajos** aradi kir. törvényszéki bírót szintén kiállítási éremmel tüntette ki a zsüri.

— Népfelkélési jelentkezések. A magy. királyi 25. népfelkélési járás parancsnoka, **Buttykay Adám** alezredest átiratilag értesítette az aradi járás főszolgabíróját, hogy a választásokra való tekintettel okt. 15-től beszüntetett népfelkélési időszaki jelentkezések a következő sorrendben fognak megtartani: **Aradon november 10-én**: Szabadhely, Szentleányfalva, Gyorok, Kúvin es Zsigmondháza községekre nézve; **nov. 11-én**: Zimándköz, Zimándujfalu, Mondorlak es Csicsérre nézve; **Kurtioson november 13-án**. Kurtios es Mácsa községek részére.

— A kiállítás bezárása. Azt jelentették, hogy az ezredes országos kiállítást november 2-án zárják be. Mint értesülünk, a kiállítást hivatalosa november 2-án rekesztik be nagy ün-nepélyek közt, de még két hétig nyitva mara ad, hogy a szegényebb néposztály teljesen díjtalanul nézhesse meg a tanulságos kiállítást, ami valóban tüdős intézkedés. A kiállított tárgyakat csak a végleges bezárás után lehet elszállítani.

— Megszűnt a sertésvész. A sertésvész megszűntét **Arad** város területén tegnap hivatalosan konstataáltak a város közegeésügyei es közrendészeti közegei es megtartott felülvizsgálat eredményeképen dr. **Posgay Lajos** tiszti főorvos javasolni fogja a városnak a záralól való feloldását.

— Kinevezés. A vallás- es közoktatásügyi magy. kir. miniszter **Jäger Lenke** okleveles tanítónőt, a **Kisjezői** állami elemi népiskolához, rendes tanítónővé nevezte ki.

— Betörés fényes nappal. Három gyereksuhancz csütörtök délelőtt vakmerő betörést követett el a Süveg-téren s bár a gonosz tettet a legnagyobb titokban sikerült elkövetniök, az éber rendőrség rövid idő múlva nyakon csipte mindhármat. A Süveg-tér es Arok-utoza sarkán van **Vidákovics István** aradi lakos háza, mely az Arok-utoza felől egy alacsony fakerítéssel van határolva. Csütörtök délelőtt 9 es 12 óra között, mialatt a háztulajdonos a pračov járt, ismeretlen tettesek bemásztak a kerítésen keresztül az udvarba, megkerítették a konyha kulcsát, melyet **Vidákovics** mindig otthon hagyott egy szegre felakasztva s a konyhán es behatoltak a szobába. Ott astán előbb egy reszelővel, majd egy hidegvágóval felfeszítették a szekrény fiókját s abból a skatulyákban elhelyezett körülbelül 100 frt készpénzt, öt darab tízes bankjegyet es 50 frt értékű ezüst pénzt elloptak. Ezután a szekrényt becsukták s konyhaajtót újra bezárták s a kulcsot a rendes helyére tették. Utjukat innen a pinczébe vették, hol a hordók dugóit beverték s a lopó segélyével jól beboroztak. Majd a padlásra mentek, hol szebeiket teletömve dióval, azon az uton hól jöttek, észrevétel nélkül újrá állítottak, amint azt az elszórt diók bizonyítják. A háztulajdonos dolgai végeztével hazajöven, rögtön észrevette a lopást s jelentést tett a rendőrségnek, melynek részéről **Greén Nándor** alkapitány, **Kovács Antal** rendőrhadnagy, **Kocsés József**, **Gajda Gábor** es **Kondor Ferenc** titkos rendőrök megjelentek a színhelyen a nyomozás megejtése végett. A szomszédokat kikérdezve, azok csak halvány felvilágosítást adhattak a betörésről,

melyet ők nem láttak, de körülbelül a jelzett időben három 12—15 éves suhancot láttak az Arok-utczában kóborolni. A hevenyészett személyleírás alapján a rendőrség gyanuja rögtön egy már jól ismert aradi suhanc ellen irányult, a nyomozás tehát ez irányban indult meg a rövid idő alatt nem várt eredményre vezetett. K o n d o r Ferencz titkosrendőr még az nap este elfogta a Szabadságtéren a gyanuba vett suhancot D u m a Ferencz személyében, kit kivallatván, csakhamar töredelmes vallomásra birt. Bevallotta czinkostársait: J o v i o z György és S o l t é s z Pál személyében, megmondván a helyet is, hol megtalálhatók. A kiküldött fitkosrendőrök ott el is fogták tegnap délelőtt 10 órakor mind a hármat. Ők is töredelmes vallomást tettek az esetet Duma vallomásával teljesen egyezőleg adták elő. — A megmozgás alkalmával Dumánál huszonegy forint negyvenöt krt., Soltészénél 37 forintot és Jovioznál 28 forint 49 krt találtak, az utóbbinál még két arany gyűrűt is, melyek ellopásáról károsnak tudomása sem volt. Mindhárom betörőt tegnap délután kísérték át a vizsgáló bíróságához.

— A legújabb aradi siketnéma. Egerből írják, hogy L u k á c s pénzügyminiszternél, mikor vasárnap ott járt programbeszédét elmondani, egy szegény polgár jelentkezett a elpanaszolta neki, hogy siketnéma fiát már évek óta nem tudja elhelyezni valamely intézetben. A miniszter megígérte a közbenjárást a szegény ember már tegnap táviratot kapott, hogy fiával haladéktalanul jelentkeztek az a r a d i siketnéma intézetben.

— „Mérget ittam, gratulálok.“ Nádfeleles kis házban nagy betegen fekszik egy bolondos kis leányka, a ki olyan bolondos volt, hogy meg akart halni egy férfit, a ki éppen tegnap előtt huzta fel az ujjára a más karikagyűrűjét. A tizenhétéves tragédiához szerelmes volt az urfiba és az urfi viszonzta is érzelmeit mindaddig, míg a mamával komolyan nem beszélvén meg nem tudta, hogy a leányka hősiessége nem áll arányban a szépségével. Akkor azután odéb állott a nyomorult Don Juan és tegnapelőtt megtartotta eljegyzését egy másikkal.

A hozománytalan kis baba pedig erre bolondot tett. Két pakli visbe mártott gyufával akart megvizsgálatolni. Előbb azonban levelet írt a hitelennek és erre a levélre rhapsodikusán csak ezt a három szót írta: „M é r g e t i t t a m — g r a t u l á l o k.“

Hála Istennek, van még a gyufaoldal ellen ellenszer: A kis babának nem lesz semmi baja, legalább a gyorsan előhívott orvosok azt mondják, a mama pedig biztosított bennünket, hogy talál ő a kicsikének mihamarabb alkalmas völegényt, csak ne írjuk ki a nevét az újságba.

Nem is írjuk most ki, — majd kiírjuk az eljegyzési ünnepén.

— Elütötte a kocsit. H a j d u József aradi cipész iparos hat hónapos B é l a fiát tegnap délelőtt 11 óra után a Batthyány utczában egy sebesen haladó kocsit elütötte. A kis fiú át akart menni az utca másik oldalára, mikor egy kocsit robogott teljes gyorsasággal az utczán végig. A lovakat M o l d o v á n Emil aradi lakos hajtotta a bár a járó kőrök oda kiállítottak neki, hogy vigyázzon a kocsit uton haladó kis gyermekre, ő csak unszolta még nagyobb gyorsasággal a lovakat. A kocsit aztán elütötte a kis gyermeket, úgy hogy véresen alétan szedték fel az emberek a kövezetről. Az orvosi látogatás szerint csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Moldován ellen az apa megtette a feljelentést a rendőrségnél.

— Börtönből megszökött özigányok. K i s j e n ő r ő l jelentik nekünk, hogy a csendőrök egy tizenöt tagból álló özigány karavánt tartóztattak le a napokban Erdőhegy község határában, mert alapos volt a gyanujuk, hogy Fáraó derék ivadéka egy betörő bandának tagjai. Megmozgván őket, csakugyan találtak is náluk sok olyan tárgyat, mik nem kerülhet-

tek becsületes uton a karaván birtokába. Így került a Kolompár Zeiga, Rafael József, Rosztás Mihály, Daróczi Zsindó, Daróczi Károly, Daróczi Zolna, Csurár Musztaóc és hozzátartozóikból álló banda az erdőhegyi községi börtönbe, hol két napig csak megvoltak valahogy. Ugy látszik azonban, hogy nem volt inyukre az uri ellátás, miben részük lett, mert a mult keddre virradó éjjelen szépecskén kiásták a börtön hátsó falát és az e g é s s b a n d a m e g u g r o t t. A csendőrök máig sem tudtak rájuk akadni.

— Magyar ételek a királyné asztalán. A királyné mostanában megtordult látogatásai alkalmával több kiállítási vendéglőben is és ott mindig speciális magyar ételeket rendelt. Nem ujság ugyan, hogy a királyné szereti a magyar konyhát, de azért érdekes, hogy a kiállítási ebédeknek, viltásreggeliknek milyen sikere volt. Tegnap két kiállítási vendéglőben nagyobb mennyiségű halászlét és turós gombócot rendeltek és vittek fel délben a várba az udvari asztalra. Ezenkívül kilenczven tveg magyar asztali bort is vittek, ugyancsak egy kiállítási vendéglőből, a hol minap anyira izlett ő felségének az asztali bor, hogy eszentul mindig olyant akar inni.

— Tanítók Wlassics miniszternél. A magyarországi tanítók orsz. bizottságának küldöttsége tisztelegte tegnap Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. S o m l y a y József, a küldöttség vezetője, lelkes szavakban mondott köszönetet a bizottság nevében a miniszternek azért a figyelemért és meleg rokonszenvért, amelylyel a népoktatásügyet és ennek munkáit, a néptanítókat kitünteti. A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy jól esik neki, hogy tetteit a tanítóság érdeklődéssel kíséri. Azt akarja, hogy a közoktatásügyet elsőrendű tényezőül ismerjék el az állami élet fejlesztésében és anyagilag méltányolják, becsüeljék. Végül kiemelte, hogy a közoktatásügyi tanácsot nem akarja sárt tetülté tenni, mert a kérdések helyes megoldását csak úgy reméli, ha abban mindenki részt vesz, aki a gyakorlati téren teljesített munkásságával jelet adta annak, hogy a szervezet munkáiban részt venni akar is, tud is.

— A tolvaj lakó. V o g l Károly kereskedősegéd aki lakasadónbjától 8000 ftos takarékpénztári könyvét ellopta a pénzét fölvette, ma beismerte tettét. Azt mondja, hogy elműlatta, de a rendőrség nem hiszi el, hogy mind elköltötte volna a nyomozása, hogy hol a többi pénz.

— A legöregebb Köhn, ki egyszersmind Bécs legöregebb embere, jövő év jan. elején ünnepli 110-ik születésnapját. K o h n M. C. Magyarországon, a mosonmegyei Boldogasszonyban született 1787-ben, a ezt hiteles okmányokkal tudja beigazolni, 94 éves volt, mikor második nevével, egy 74 éves matronával Bécsbe költözött, gyermekeihez. Mindössze kétszer volt beteg; először, amint 100-ik évét átélte a másodszor most nemrég. Most azonban ismét, friss és fősze, mint azelőtt. Maga kora nem látszik meg rajta, mert hófehér hajjal és szakállal körített arca csöppet sem ránosos. Szemei még oly jók, hogy nagybetűs imakönyvét szemüveg nélkül olvashatja. Emlékező tehetsége kitűnő.

— Katonazene-hangverseny. Ma este a „Központi Szálló“ nagy dísztermében a cs. és kir. 88-ik gyalogeresd zenekara hangversenyt rendez. A közönséget figyelmestetjük, hogy belépti díj nem fizetendő.

— Amerikai tiszteletdíjak. Egy bostoni lap tudatja olvasóival, hogy K i p l i n g fiatal angol író 50,000 szóból álló regényét fogja közzélni, amelyért 26,400 forint irói honoráriumot fizetett. Kipling egy másik amerikai kiadóval is alkuban áll, ki ugyancsak regény közzélni jogáért 35,600 forintot kínál. Tehát 60,000 forintot fog jövedelmezni a tíz éves regény vagyis minden iv 6000 forintot, minden szó 1 frt 20 kr. Ezért aztán érdemes volt a pennát koptatni.

— Kleptománia. A londoni társaságban egy előkelő nő különös kleptomániájáról sokat beszélnek. Mintegy nyolcz nap előtt jött Londonba San-Franciskóból Walter M. Castle kereskedő a feleségével. Igen jómódúak lehetnek, mert egyik londoni bankhoz 16000 márka erejéig volt hitellevelük. London egyik lege-

előkelőbb szállójában, a Hotel Cecilben laktak, a legnagyobb üzleteket látogatták meg. Gastle asszonyt több kereskedő gyanuba vette, hogy meglopta őket, a feljelentették a rendőrségnél. S csakugyan, az amerikai nő börtönjében egész ereg idegen holmit találtak, nevezetesen 18 darab békateknő-fésűt, 7 darab elefántosont tükört, 2 boát 2 kis hermelingaléért, 7 női órát, 16 értékes legyezőt, 17 broochet, egy halmaz gyűrűt, gombot és csecsebecskéket. Mindezek a dolgok a Cecil-hotel asztalkendőibe voltak csomagolva. Későbbelen, hogy a nő Kleptománikus és így a lopásokat becsúszhatatlan állapotában követte el, a bíróság azonban addig is, amíg a törvényszéki orvosok konstatálják, hogy Castle asszonyt csakugyan kleptománikus, biztosítékot követelt. Erre Castle egyik tettefele, lord Rotschild hét mat kereskedővel együtt 40 milliót ajánlott fel biztosítékul a törvényszéknek, amire a Castle-házaspárt szabadon bocsátották.

— Letartóztatott berlini újságról. Berlinben óriás felháborítást kelt két előkelő újságról elfogatása, akik a csárnak egy elmondott poharköszöntője miatt kerültek bajba. L ü t z o v és L e k e r t, a Welt című újságnak Górlitzbe küldött munkatársai ugyanis azt jelentették, hogy a csárnak boroszói köszöntője meghamisított szövegben jelent meg és a hamisítás gróf E u l e n b u r g udvari főmarsal műve. Erre a vádhatóság gróf Ealenburg meséértése miatt megindította a két újságról ellen az eljárást. Más oldalról pedig azt jelentik, hogy a vádindítványt H o n e n l o h e herceg birodalmi kanzellár követelte, mert a két újságról azt állította hogy a hirt M a r s c h a l l államtitkár sugalmazta. A birodalmi kanzellár tehát a két hírlaptudósító ellen Marschall államtitkár régalmazása miatt emelt vádat, Marschall pedig bűnvádi feljelentést tett a Staatsbürger-Zeitung ellen, mint amely tegnapi, „A félhivatalos sajtókezelés“ című vesérosikkében újból azt írta, hogy Marschall asszonyvezett mellékkormány ellen intézett sajtótámadásoktól nem áll távol. Egyelőre tehát máris három, szerfelet fontos politikai porre van kilátás. Ugy a birodalmi kanzellár, mint Marschall elhatározta, hogy az ügyet kiméletlenül keresztül viszik és bűnvádi eljárást indítanak mindenki ellen, aki a régalmazó állításokat tovább terjesztendő.

—x— Nagy lyoni selyem ocasio. 50000 méter legújabb selyem érkezett a 0.65—1.25 frtig W e i n e r M á t y á s divatruházába (Budapest, Andrássy-ut 8.) Minták ingyen és bérmentve.

Az új miniszter.

(Érdekesen persifálja egy francia miniszternek hivatalba lépését a párisi Figaro legújabb számában a következő szellemes cikkcske, mely nálunk is bir ném' aktuálisással, ahol nem egy furcsa támadást kell a minisztereknek kiállaniuk.)

A miniszteri titkár: Fogadja tiszteletemet, kedves Uram... Ön ima miniszter...

A miniszter: Valóban a köztársasági elnök kegyeskedett meghívni és én elfogadtam a meghívást.

A titkár: A politikai világban csak az ön hatalomrajutását tárgyalják.

A miniszter: Remélem hogy azt hazám javára sokáig megtarthatom. Hanem mindeneke-lőtt... segitene kell egy kis munkában.

A titkár: Szolgálatára vagyok.

A miniszter: Arról van szó, hogy pontosan az utolsó souig megállapítsam vagyonomat, napi költségeimet és vagyonom eredetét, hogy válaszolhassak azokra a vádakra, melyeket ellenem csakhamar emelni fognak.

A titkár: Ez okos dolog.

A miniszter: Lessz szives írni. Van 10.500 frank jövedelemem melyet atyámtól örököltem...

A titkár (írva). Igy 10500.

A miniszter. Azután van egy ingatlanom, melyet két ezer frankra becsülnék.

A titkár: Jó, 2000 frank.

A miniszter: Azután van egy arany remontoir óram.

A titkár: Milyen értékben?

A miniszter: Ha jól emlékszem 120 franknál többet kölcsönöztek rá annak idején.

A titkár: Akkor 200 frankra lehet becsülni. Igy: 200 frank.

A miniszter: Van három nyakkendőm, manchettem és ing gombjaim, összesen 350—400

frank értékben... Ezen felül van 1500 frank készpénz és van apró pénzem...

A titkár: Meenyi?

A miniszter: 7 frank 50 centim. Jegyezze kérem pontosan.

A titkár: Megfeledekünk a fehérneműről.

A miniszter: Ah a zavarba, igaza van. (Hijja szobaleányát) Mari sziveskedjék megmondani, mennyi fehérneműm van?

A szobaleány: A nagyságos urnak van 18 inge, 24 pár harisnyája, 12 szebkenője és 8 flanel mellénye.

A miniszter: Nem tartusunk semmivel a mosónőnek?

A szobaleány: Nem uram!

A miniszter: Irja be, hogy nem tartozom a mosónőnek sem. És most elfoglalhatom a miniszeri széket.

HYMEN.

Benczur Jenő borkereskedő Budapestről eljegyzte Schiller Imre h.-m.-vásárhelyi földbirtokos leányát Margitkát.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Gyerekasszony, népszimfő (elsősr.)
Vasárnap: Délután: Űdvöske, operetta. Este: A gyerekasszony, népszimfő (másodszor.)

Ibolyafaló.

— Okt. 23. —

(Sz. I.) A színtársulatnak van egy tagadhatlan erénye: szorgalmasan tanul. Ma is újdorság lesz, tegnap is az volt, de a régi darabokra is több próba kell a rendesnél, hogy a különböző helyről együvé került társaságban az összjáték biztosítottassék.

Jól tette a művezető, hogy „Durand” és a „Gyerekasszony” közé odaállította a könnyen megjátszható „Ibolyafaló”-t. Mulatságos darab, melyet a közönség ép oly szívesen fogad, a mily szeretettel a színészek játéka. Ma este is meg volt egymással elégedve nézőtér és színpad.

Az előadás mulattató lelke Bónaszéki volt, akinek oktató káplárja pazar szatira. Méltó párja volt Tompa, mint ifjú szerelmes. Az ilyen alakok komikumának kifejezésére igen bő vénája van, mely igen kellemes megnyilatkozásában. Horváth Paula igen csinos és ügyes Valeszka, Bónaszéki né megnyerő özvegy, Bácsné distingválta Bedutné, kik mellett Bács, Balla Iványi és Hunyadiné is elismerésre méltón játszottak közre.

TÁVIRATOK.

A király vásárlása.

Budapest, október 23. (Saj. tud. táv.) A király a műcsarnokban több festményt vásárolt Mihaliktól, Karvalytól, Telepytól, Nádlertől, Polgártól, Teltschtől. Azonkívül ezuttal először vásárolt iparművészeti tárgyakat is több ezer forint értékben.

Vonatösszeütközés a fővárosban.

Budapest, október 23. (Saj. tud. táv.) Tegnap éjjel vonatösszeütközés volt a fővárosban. Ejjél tájban ugyanis a Császfürdő felől jövő 5189. sz. közúti vasúti gőzmozdony, a mely öt teherkocsit vontatott, a Pálffy-téren a vízszivattyú épület előtti keresztvágányon összeütközött a Lánchíd felől jövő s a Szép Lónánál levő remisbe tartozó 48. sz. villamoskocsival. A teljes erővel haladó gőzmozdony egy lépésnyire kidobta a sinekről a villamos kocsit, a mely természetesen feldőlt s egyik oldala egészen összezuzódott.

A villamos kocsin három ember volt: Schaffer Antal kocsivezető, Unger Szilárd és Nagy János kalauzok. Mind a hárman megsebesültek; Scheffer könnyebben, Unger és Nagy súlyosan. — A mentők Ungert a Szent-János kórházba vitték, a másik kettőt lakására. A gőzmozdonyt Wachtberger Flóris gépész vezette, aki azonban nem sebesült meg. A rendőrség Rössel Jenő vizsgálóbíró közbenjöttével mindjárt megindította a vizsgálatot s kihallgatta a sebesülteket. — A sebesültek állítása szerint mind a két kocsivezető hibás. A villamosé azért, mert észrevehette a gőzmozdony jöttét és még sem állott meg, a gőzmozdony vezetője pedig azért, mert bár a keresztvezésnél lassan kell menni, 8° 10 kilométer menetsebességgel jött. A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

Vívómesterek párbaja.

Budapest, okt. 23. (Saj. tud. távirata.) Fodor és Sztrakay vívómesterek állítólagos szabálytalan párbaja ügyében ma volt a végtárgyalás, mely megállapította, hogy a szabálytalanság oka az, hogy Sztrakay a beszüntető kiáltás után vágott. A bíróság mindkét félt nyolca-nyolca napi államfogházra ítélte.

Lopás a kiállításban.

Budapest, október 23. (Saj. tud. távirata.) Latinák Gyula kiállítási biztos és Grinlusz Gusztáv vasgyári aliszt jelentést tettek a kiállítási rendőrségnek, hogy a bányászati és kohászati osztrákokból számos tárgyat elloptak. A gyanú Kulcsár János debreczeni születésű 18 éves kiállítási felügyelőt terheli, akit, bár tagadja tettét, a rendőrség letartóztatott. A lopott tárgyak nagyrészt zománcozott vaslemezéből készült kenyérszarkából, poharakból, nikkelezett öntött vasgyertyatartókból állanak.

Veszedelemes kutya.

Budapest, október 23. (Saj. tud. távirata.) Ma reggel hét órakor egy nagy házőrző eb kiszabadult valahonnan a Bethlen-utczában s több embert megmart. A publikum úszbe vette s behajtotta az állatgyógyintézetbe, ahol agyóverték. Fogják boncolni, hogy nem-e vészett volt. Addig is, a rendőrség minden óyintézkedést megtett s az előljáróságot is értesítette.

Az idegenforgalom.

Budapest, október 23. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 14143 idegen érkezett a vonatokon. — Es pedig a keleti pályaudvaron jött 7249, a nyugatin 6141, a délin 758. Elutazott összesen a fővárosból 14164 ember. Es pedig a keleti pályaudvaron 8089, a nyugatin 5339, a délin 580.

Csávolszky program-beszéde.

Szolnok, október 23. (Saj. tud. táv.) Tegnap tartotta meg Csávolszky Lajos 48-as Kossuth-párti képviselőjelölt programbeszédét választói előtt nagy lelkesedéssel és kilátással a biztos győzelemre. Nagy hatást keltett a beszéd nemcsak az ellenzékiek között, hanem a kormánypártiak is elismeréssel nyilatkoznak felőle.

Egy jelölt hirtelen halála.

Halas, október 23. (Saj. tud. táv.) Kalmár István szegedi ügyvéd Fülöp szállítás függetlenségi jelöltje hirtelen meghalt.

Öngyilkos bankhivatalnok.

Nagybecskerek, okt. 23. (Saj. tud. táv.) Az osztrák-magyar bank itteni fiókjának

vezetője Heinrich Miksa öngyilkosságot kísérelt meg Velenczében. Sebe bár súlyos, de az orvosok véleménye szerint nem életveszélyes. Rokonai az értesítésre érette mentek s haza hozták lakására.

Beteg király.

Belgrád, október 23. (Saj. tud. táv.) A fiatal király egy idő óta gyakrabban szenved ideges rohamban. Az orvosok ennélfogva a királynak azt javasolták, hogy nagyobb mozgásokat tegyen, lehetőleg sokat tartózkodjék a szabadban és tegyen nagyobb utazásokat.

Francia-orsz szövetség.

Páris október 23. (Saj. tud. táv.) Waldeck Rousseau beszédet tartott, melyben szintén constatálta: Francia és oroszország közti szövetség tényleg megkötött.

Összeesküvés egy uralkodó család ellen.

London október 23. (Saj. tud. táv.) Egy előkelő kínai a kínai uralkodó családja ellen összeesküvést szőtt, mely feltehetően, Londonba menekült. A kínai nagykövetségre csalták, hol tartóztatták. Az angol közvélemény erős felháborodással követeli szabadon bocsátását.

A görög államadosság.

Athen, október 23. (Saj. tud. táv.) Az államtartozások törlesztésének szabályozása tárgyában a kormány részéről tett javaslatot a külföldi bankok nem fogadták el.

A orosz keleti hajóraj.

Athen, október 23. (Saj. tud. táv.) Az orosz keleti hajóraj a Piräusba érkezett. A hajóraj parancsnoka Andrieff tengernagy. A királyné, ki az orosz tengerészeti hadsereg tiszteletbeli tagja, meglátogatta a „II. Miklós” tengernagy hajót s szemlét tartott a hajóraj felett.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

A kereskedelmi kamarából.

— Teljes ülés okt. 23. —

As aradi kereskedelmi és iparkamara tegnap délután 5 órakor tartotta a nyári szünetek után első ülését a tagok élénk érdeklődése mellett Kristóry János jelnöklete alatt.

As ülésen mindenek előtt a nyári szünetek alatt történetekről tettek jelentést. A kamara nyári akciójával egyes mozzanatairól lapunk annak idején részletes tudósításokat közölt, azért ezáltal elegendőnek tartjuk konstatálni, hogy a teljes ülés tudomásul vette az elnökség intézkedéseit és feltevéseit.

A napirendre térve, először a békésmegyei indóházi utak kiépítésének költségeire engedélyezni kért közevetvámokkal foglalkozott a kamara. Mivel konstatáltott, hogy a tervezett vámszedés a kereskedelemre és a forgalomra sérelmet nem von maga után és az csak természetes folyamánya annak az évtizedes törekvésnek, hogy Békésmegye vasúti pályaudvarait élen át hozzáférhetőkké tessenek, a kamara ülése hozzájárult a javaslathoz s a vámszedési jogot engedélyezni véleményezte.

Majd újból az aradi vásár ügye jött szónyegre. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg három napra akarja szorítani az aradi vásárt. A kamara kimondotta, hogy ragaszkodik májusi határozatához és azt kívánja, hogy pénteken és szombaton állatvásár, vasárnap, hétfő és kedden kirakó vásár legyen. Ilyen értelemben adja meg a miniszter által kívánt véleményét.

A csabai ipartestület részére a „B. Csaba ipari szervezeteinek története” ozim alatt megírt mű kiadási költségeihez a monografia-alap

ból 100 frt segély szavaztatott meg, majd a kamarai székház építésének ügye tárgyalatott. A házépítési bizottság ugyanis beterjesztette jelentését, melyhez képest a legelőnyösebb vállalkosok Urbán Lipót (építész), Stoll Béla (lakatos), Kohn József (bádogos), Dangelo és Bossi (kőburkoló), Varga József (asztalos), Szabó Albert (tűvegés), Czeiler István (mászoló), Glück József (szobafestő), az aradi vízvezetési részvénytársaság (csatornázás és vízvezeték) lettek. Az árlejtési eredmények alapján a kamarai székház teljes költsége 87.956 frttal állapított meg. A házépítési bizottság és vele együtt a közös bizottság azt javasolta: szavazza meg a kamara a 38.000 frtot és rendelje el az építkezést úgy, hogy a ház a jövő évi október 15-ikére átadható legyen rendelkezésükre. — Mintán a részletes előterjesztésekből, előirányzatokból és számadásokból kitűnik, hogy a kamara budgetjének mérlegét az építés nem befolyásolja, a teljes títés Bauer Gyula és Nikolits Péter ellenzó és Bing Vilmos és az elnök pártoló felszólalása után 14 szóval 4 ellen névszerinti szavazással elfogadta az előterjesztéseket. S mivel a város ingyen telket szavazott meg, most már csak a miniszteri jóváhagyás van hátra, hogy az építkezés foganatosítható legyen.

Ezután letárgyalatott és elfogadott a kamara jövő évi költségvetése 14.282 frt 50 kr. szükséglettel és 14.295 frt fedezettel.

Borosjenő község a husmérés szabad gyakorlását korlátozni kívánta; a kamara azonban kimondotta, hogy ehhez nem járul hozzá, mert Borosjenőben ilyen intézkedésre szükség nincsen.

Az osztrák-magyar bank aradi fiókjához váltóbiróságokul Bing Ede, Blau Bernát, Kristyó János, Reichner Ferencs, Bauer Gyula és Haan Alajos jelöltettek ki.

A mezőberényi ipartestület kebelében létesíteni szándékolt betegségélyző pénztár alapszabályai jóváhagyását véleményezte a gyűlés, mely aztán a megye alispánját megkeresni határozta, hogy a pankotai kereskedők és iparosok létfenntartási érdekéből a ternovai heti vásáron tiltsa el az idegen iparosok és kereskedők árulását.

A szent-annai kereskedők azon kérelmét, hogy eszközöltessék ki az olcsó posta viteldíjnak a tíz kilós postai osomagokra való kiterjesztése, elutasította a kamara, mert ez még növelné a mostani panaszokat a helyett, hogy segítene a kereskedők helyzetén.

Elhatárostatott, hogy felirat menjen a kereskedelmi miniszterhez a végből, hogy a hegyaljai nyaralók csak a nyári időnyre kapjanak Araddal telefon összekötést.

Végül az ipartanácsokba jelöltettek ki az eddigi tagok, mire a gyűlés több jelentéktelen ügy elintézése után véget ért.

Az ülésen jelen voltak Kristyó János, Eles Armin, Nikolits Péter, Dobiasóhi József, Kohn S. N., Lusztig Adolf, Szontagh Gyula, Wadowszky Gusztáv, Heinrich Sándor, Bauer Gyula, Hendl Ödön, Rozmanith Albert, Achim János, Révész Nándor, Gyulai István, Müller József, Blau Bernát, Beinhart Fülöp, Wallfisch Armin kamarai tagok, Marschall Lajos dr. titkár, Edvi Illés László másodtitkár.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósításokról. —

Arad, október 23.

A tartós szilárd irányzat néhány nap óta meglanyhult oly annyira, hogy az ár esés napokint 10—20 krt is meghaladta.

A mezői munkák még mindig vissza tartják termelőinket gabonáik behozatalával s ma a heti vásár szük keretben mozgott.

Behozatott mintegy 800 métermázsa buza és mintegy 300 métermázsa tengeri, mely a következő áron kelt el:

- Uj-b u z a I-ső minőségű 6 forint 90 krtól 7 forint — krig.
- Uj-b u z a közép minőségű 6 forint 60 krtól 6 frt 80 krig.
- Uj-t e n g e r i csöves, dupla mázsa 1 forint 50 krtól 1 forint 60 krig.
- Uj-t e n g e r i morzsolt 2 forint 80 krtól 3 forint — krig.
- Uj-r o s s 5 frt 40 krtól 5 frt 50 krig.
- Uj-á r p a 3 frt 70 krtól 3 frt 80 krig.
- Uj-s a b 4 frt 70 krtól 4 frt 80 krig.

Budapesti árú és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos országjelentése. —

Budapest, október 23.

Gabonafizlet: Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a vételkedv korlátolt volt. Elkelte lanyha irányzat mellett 80000 mm. buza 10 krral olcsóbb áron.

Határ időslet: Amerikából 4 és egy fél o. lanyhább jelszere jött, nálunk az üzlet lanyhán kezdett s később valamivel megszilárdult és úgy hogy sárlatig buza és zab nehány krral megszilárdult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.88—7.85
Tavaszi buza	4.18—4.20
Buza május-juniusra	5.95—5.96
Tavaszi tengeri	6.70—6.72
Őszi tengeri	10.—10.10
Tavaszi zab	—
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	—
Tavaszi repese	—

Értéktőzsde: Változatlan s a forgalom állandóan kezdet az üzlet s úgy is zárult.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	368.50
Magyar hitelrészvény	405.50
Osztrák államvasut	884—
Lombard	351.50
Jelszalog hitelbank	101.75
Rima-Murányi	245.50
Villamosvasut	271.—

— **Vásár Békés-Csabán.** A békés-csabai vásárt f. hó 23, 24 és 25-ik napjain tartják meg. Sertések felhajtása a még mindig pusztító sertésvész miatt tilos.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— Október 23. —

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 55—58 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krig. (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Közép (páronként 220—220 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. Sertés-letészám: 1896. évi október hó 20-án volt készlet 5937 darab, 1896. évi október hó 21-én felhajtott 576 darab, 1896. évi október hó 21-én elszállított 285 darab. 1896. évi október hó 22-én maradt készletben 6278 darab. — A hizott sertés árlétirányzata: Változatlan.

S z e z s z i e t.

— Október 23. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban ayers szesz 50 forint 50 krajorár, krosinyber 51 forint — krajorár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermázsaánként.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 23. d. u. 5 óra.

Buza bányási uj	7.55—7.95
Buza tiszavidéki	7.70—8.05
Buza pestvidéki	7.65—8.—
Buza fejtörmegyel	7.65—8.—
Buza báoskai	7.70—8.10
Roze uj, elsőrendű	6.65—6.70
Roze uj, másodrendű	6.55—6.60
Arpa takarmány	4.—4.20
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	5.45—6.—
Tengeri bányási	4.25—4.30
Tengeri másnomű	4.15—4.20
Káposzta-repaze bányási	11.25—11.75
Köles	5.15—5.30
Buza márczius—április	7.47—7.52
Buza szeptember—október	7.88—7.89
Buza május—junius	—
Roze szeptember—október	6.79—6.81
Tengeri május—junius	4.22—4.23
Tengeri július—augustus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	5.98—5.98
Zab szeptember—október	5.70—5.72
Káposzta-repaze augustus—szeptember	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. október 23.

Magyar aranyjárdék 4%	121.85
Magyar koronajárdék 4%	99.10
Magyar arany 4 1/2%	122.—
Magyar eszt 4 1/2%	101.—
Magyar keleti vasut 1878.	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.—

Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevény-sorjegy kölesön	155.25
Tiszszabályozási és szegedi kölesön	137.—
Osztrák papírjárdék	101.10
Osztrák járadék eszt	101.10
Osztrák járadék arany	121.75
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	944.—
Magyar hitelbank részvény	405.—
Osztrák hitelbank részvény	888.80
Osztrák-magyar államvasut	363.75
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.50
Néme: birodalmi márka	58.82
London	119.85
Páris	47.55

Aradvárosi színház.

Bérlét 23. szám. Bérlét 23. szám.

Szombaton, 1896. évi október 24-én

Gyerekasszony.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irta: Itj. Bokor József.

SZEMÉLYEK:

Csendes	Rónasséki	Ugros	Iványi A.
Hamvas	Hunyadi J.	Kántor	Tábori E.
Borcsa	Bontai B.	Kántorné	Rónai R.
Mariska	Mészáros G.	Vicsa	Hunyadiné.
Selyem	Tompa K.	Egy leány	Kövi J.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Október 23. —

Központi szálloda: Borsóch Jenő kereskedő, Budapest. Faagó László mérnök, Budapest. Hofhar Péter vállalkozó, Temesvár. Steinbach Imre kereskedő, Lipca. Petrovits Arén kir. főmérnök, Arad. Rosenberg Ernő kereskedő, Bomscheid.

Vass szálloda: Kelemen Bertalan kereskedő, Budapest. Pollák Gyula kereskedő, Budapest. Kohn Imre kereskedő, Budapest. Fischeor Rudolf kereskedő, Budapest. Selinger Mór kereskedő, Budapest. Brook M. kereskedő, Budapest. Palkovits Ferencz kereskedő, Budapest. Seidler Rudolf kereskedő, Budapest. Lágó Károly hivatalnok, Nagyszében. Dr. Neumann Armin ügyvéd, Világos. Sebesgyán Sándor kir. tanfelügyelő, Temesvár. Rosenthal M. kereskedő, Bécs. Pollák József kereskedő, Prága. Weizer J. kereskedő, Bécs. Presburger Adolf kereskedő, Bécs. Pont Károly vállalkozó, Gráoz. Deusch Vilmos kereskedő, Bécs. Bugaraki János kereskedő, Bécs. Schönlfeld Mór kereskedő, Bécs.

Náder szálloda: Ösv. Jankó Józsefné járásbíró neje, Budapest. Zaekosán János theologus, Nagy-Török. Bedák Jánosné gasztátodóné, Zám. Blaskóch Gyula igazgató, Gerla. Bogdánffy Béla joghallgató, Draucs.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

S A

Aradon.

Levél tegnap elment.

Szálló megnyitás

ARADON.

A „Központi-Szálló“

az Andrassy-uton

október hó elején megnyilt.

Elsőrendű szálloda. Villanyvilágítás.

Fürdő. Étterem. Kávéház.

„Központi-Szálló“ szövetkezet.

1470

Zemplényi, igazgató.

* Az ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Azonnali belépésre
2 forint napidij mellett
adóügyekben jártas
végrehajtói irnok
kerestetik.

Okmányolt ajánlatok **Kotzó Károly** községi jegyzőhöz Pankotára intézendők 1474

22949/1896.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelségi magyar kir. Miniszter ur folyó évi szeptember 25-én 60900 VI. 1. sz. a kibocsátott rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy mindazok, kik a phylloxera által elpusztított szőlők felújítását amerikai szőlővessző szaporító anyatelepek létesítése és szőlőoltványok előállítására és beültetésére által magukban vagy érdekeltek szövetkezésével kölcsön igénybe vétele mellett óhajtják, az erre vonatkozólag szükséges tudnivalókat, ugymint a művelési terv mintáját a szőlővessző és oltványi üzleti szokásokat, a hirdetést az amerikai szőlővessző szaporító anyatelepek létesítése és szőlőoltványok készítésének előmozdítása tárgyában, a rendeletet az 1896. évi V. t. végrehajtásával, s az utasítást az állami szőlőszeti és borászati szakközégek számára az 1896. évi V. t. cz. végrehajtása körül teljesítendő szolgálataikra nézve Arad szab. kir. város kapitányi hivatalánál megtekinthetik, ott elolvashatják vagy a mennyiben a nyomtatványokra szükségük volna, azt egy-egy példányban ott meg is kaphatják.

Arad, 1896. évi október hó 16-án.

A városi tanács.

926/1896. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város közönsége részére 1897. évi január hó 1-től kezdve szükséges kötélt nemű áruk szállítása iránt f. é. novemb. hó 9-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár az árjegyzékben kitüntetett egység-árak

Bánompénzül leteendő 20 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli- és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896. évi október hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay
aljegyző.

Magyar királyi államvasutak

126871/96. sz.

Hirdetmény.

(A magyar királyi államvasutak szállítási irodája a Lipót-városban.)

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a Lipót városban (V. Arany János-utca 19. sz. a.) szállítási irodát rendezett be, a hol gyors- és teherdarabú szállítványok az összes állomásokra feladhatók. Ez iroda, előleges értesítés ellenében jutányos szabványárak mellett gondoskodik a küldemények háztól való elszállításáról is és közvetíti úgy a helybeli mint az átmenő vámköteles küldemények elvámolását.

Budapest, 1896. szeptember 20-án.

Az igazgatóság.

4716/896. th. sz.

1472

Árverési hirdetményikivonat.

A battonyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Horvát László végrehajtónak Takács Péter végrehajtást szennved elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi királyi törvényszék (a battonyai kir. járásbíróóság) területén lévő Ref. Kovácsháza községében fekvő a ref. Kovácsházai 118 sz. tjkvben Takács Péter tulajdonánál írott +145 hrsz. betelekre az árverést 330 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánompénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 31 frt 90 kr készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánompénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Battonyán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1896. évi október hó 5-én.

Hajagos,
kir. aljárásbíró.

921/1896. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város közönsége által 1897. évi január hó 1-től 1897. évi december hó 31-ig házilag eszközözlendő munkálatokhoz szükséges keményfa anyagok szállítása iránt f. é. november hó 9-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár az árjegyzékben kitüntetett egység-árak.

Bánompénzül leteendő 50 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896. évi október 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

913/1896. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nagylegelőbéli 93. sz. eddig Göcző Tamás által bérelt s hold föld bérbeadása iránt f. évi október hó 26-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltás ár 10 frt 60 kr. évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10% -a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896. évi október hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Irnok.**A banesdi körjegyzőséghez**

egy a jegyzői teendőiben jártas legalább 3 év gyakorlattal bíró egyén, mint

irnok**alkalmazást nyerhet azonnali belépéssel.**

A román nyelv bírása előfeltétel, valamint a segéd anyakönyvvezetésre való kvalifikáció.

Fizetése havi 20 frt és teljes ellátás, mosás és ágyneműn kívül. Az állás legkésőbb november 1-ére elfogalandó. Ajánlatok írásban vagy személyesen kéretnek.

Horváth,
körjegyző.

1459

86/1896. közp. vál.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város választó kerületében az általános országgyűlési képviselő választásra határnapul 1896. évi október hó 28-ik napja kitűzetik.

A szavazásra a városház délnyugati földszinti sarokterme és az észak nyugoti földszinti oldal terme lesz berendezve.

Az I-ső vagyis a délnyugoti szavazatszedő helyiségben szavaznak a belvárosban összeirt választók. A II-ik vagyis az északnyugati szavazatszedő helyiségben szavaznak a tanyákon és a külvárosokban összeirt választók.

A választási eljárás kezdetét veszi reggel 8 órakor.

A szavazás a választói igazoló lap előmutatása mellett nyilvánosan élőszóval történik.

Az igazoló lapok a belvárosi, Erzsébet (Pernyáva) és Sarkad külvárosi választóknak folyó évi október 25, 26 és 27-ik napján d. e. 9-12, d. u. 8-5 óráig a városház emeleti tanácstermében, a tanyai, Gáj, Sága külvárosi és Poitura városrészi választóknak ugyancsak a fentebbi napokon és órákban a Gáj külvárosi rendőr alkapitányi hivatal helyiségében, folyó évi október hó 28-án, azaz a választás napján pedig a városháza előtt felállítandó sátorban fognak a személyesen jelentkező választóknak az e célra kirendelt hatósági közegek által kiadatni.

Választási és I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök **Kristófi János**; jegyző: **Dr. Rosenberg Miksa**.

II-ik szavazatszedő küldöttségi elnök: **Remetei Fülöp Károly**; jegyző **Vannay Gyula**.

Választási és egyik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök: **Dr. Szilágyi Ede**; másik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök: **Dr. Steinhart Mór**.

Helyettes jegyzők: **Dr. Révész Mór** és **Paros Béla**.

A szavazó helyiségekben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a bizalmi férfiak, a kirendelt közigazgatási tisztviselők, a jegyzők mellé kirendelt irnokok és a szavazásra beeresztett választók lehetnek jelen.

A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel, vagy bottal megjelenni nem szabad.

A szavazatszedő helyiségekbe csakis azok bocsátatnak be, kik igazoló lapjukat felmutatják, vagy kikre nézve az igazoló-lap hiányában a városházi bejáratoknál felállított hatósági közegek igazolják, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékében bejegyeztetnek.

Salacz Gyula

a központi választmány elnöke.